

Signum EW

Egon Wiedermann – dobrý človek, archeológ, vedec, učiteľ, kolega, priateľ.

Egon uzrel svetlo sveta v utorok 4. augusta 1953 v Topoľčanoch, kde nadobudol základné aj stredoškolské vzdelanie. Po maturite na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole (gymnázium) v Topoľčanoch (1971) sa vydáva v ústrety profesionálnemu životu ako laborant a výtvarník, neskôr aj ako technik na archeologickom výskume. V rokoch 1976 – 1980 obohatil svoje duševné obzory štúdiom archeológie na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Po absolutoriu pôsobil ako vedecký pracovník v Archeologickom ústave Slovenskej akadémie vied v Nitre (1981 – 1982), následne ako odborný pracovník vo Vlastivednom múzeu v Topoľčanoch (1983 – 1994). Od roku 1994 pôsobil ako vysokoškolský pedagóg - odborný asistent (1994), docent (2001) a profesor (2004) na Katedre archeológie a Katedre muzeológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V rámci svojej vedecko-výskumnej a pedagogickej pôsobnosti sa zamerával na prehistorickú a včasnostredovekú archeológiu, environmentálnu a krajinnú archeológiu, archeológiu migrácií a archeomuzeológiu.

Počas svojho profesijného pôsobenia sa predmetom jeho pozornosti stal región Ponitrie a pohorie Strážovských vrchov. Tie stáli v centre záujmu jeho archeologických terénnych prieskumov a výskumov. A že ich nebolo málo. Viedol desiatky významných archeologických výskumov (záchranný archeologický výskum v Nitre-DAB (1982), záchranný a systematický výskum na polykultúrnom sídlisku v Hajnej Novej Vsi-Lúky (1982 – 1990), záchranný výskum Chrabrany-severný extravilán (1985), záchranný výskum Oponice-ŠM (1986), záchranný výskum Topoľčany-Hrad (1991), záchranný výskum Topoľčany-Kaplnka Panny Márie (1993), záchranný výskum Solčany-Patrikova (1994), záchranno-zisťovací výskum Sádok-kostol Panny Márie Kráľovnej anjelov (1996), záchranný výskum Topoľčany-Námestie M. R. Štefánika (2001), záchranný výskum Topoľčany - Polyfunkčný dom/Škultétyho ul. (2007) a mnohé ďalšie. Ak raz bude história robiť odpočet, zistí, že išlo o približne 290 nálezových správ z archeologických výskumov a terénnych prieskumov.

Signum EW

Egon Wiedermann – a good person, an archaeologist, a scientist, a teacher, a colleague, a friend.

Egon was born into this world on Tuesday, 4th August 1953, in Topoľčany, where he completed his primary and secondary education. After the final exams at the Secondary Grammar School in Topoľčany (1971), he enters his career as a laboratory assistant and artist, and later also as a technician in archaeological investigation. In 1976 – 1980, he broadened his horizons by the study of archaeology at the Faculty of Arts of the Comenius University Bratislava. After graduation, he worked as a scientist at the Institute of Archaeology of the Slovak Academy of Sciences in Nitra (1981 – 1982), and later as a specialist in the Homeland Museum in Topoľčany (1983 – 1994). Since 1994, he worked as a university teacher-assistant professor (1994), associate professor (2001) and professor (2004) at the Department of Archaeology and the Department of Museology at the Faculty of Arts of Constantine the Philosopher University in Nitra. In his scientific research and pedagogical work he focused on prehistoric and early medieval archaeology, environmental and landscape archaeology, archaeology of migrations and archaeomuseology.

During his career, he focused on the region of Ponitrie and the Strážovské vrchy hills. They were in the centre of his field excavations and surveys. And there were many. He was the leader of important rescue excavations (the rescue excavation in Nitra-DAB (1982), the rescue and systematic excavation at the polycultural site in Hajná Nová Ves-Lúky (1982 – 1990), the rescue excavation at Chabrany-north of the village (1985), the rescue excavation in Oponice-ŠM site (1986), the rescue excavation at Topoľčany-Castle (1991), the rescue excavation at Topoľčany-Chapel of the Virgin Mary (1993), the rescue excavation at Solčany-Patrikova (1994), the rescue/development-led excavation at Sádok-Church of the Virgin Mary the Queen of Angels (1996), the rescue excavation at Topoľčany-Námestie M. R. Štefánika square (2001), the rescue excavation at Topoľčany-Polyfunkčný dom/Škultétyho ul. site (2007) and many others. There were roughly 290 find reports from archaeological excavations and field surveys, if history ever draws a conclusion.

Jeho špecializácia sa odzrkadlila aj v získaných vedeckých grantoch, v ktorých pôsobil ako vedúci projektu, alebo spoluriešiteľ. Medzi kľúčové patrili: *Transekt krajinou. Výskum štruktúry prehistorického osídlenia v mikroregióne* (2001 – 2003), *Prehistorické polykultúrne sídlisko Hajná Nová Ves* (2004 – 2006), *Synergia krajiny a využívanie (Land use) stredodunajskej zeme od dávnoveku* (2008 – 2010), *Krajina a kultúra Západných Karpát v koevolučnom procese* (2013 – 2015) a *Z pontských stepi na západ – ku Karpatom a Dunaju* (2017 – 2019).

Výsledky svojho bádania publikoval priebežne v periodiku AVANS – Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku. Vedecké štúdie vydal v početných domácich i zahraničných vedeckých zborníkoch a periodikách registrovaných aj vo WoS a SCOPUS (Študijné zvesti AÚ SAV, Slovenská archeológia, Studia Historica Nitriensia, Acta Nitriensiae).

Medzi jeho významnú vedeckú tvorbu patria aj monografie v domácich a zahraničných vydavateľstvách (VEDA, British Archaeological Reports, Peter Lang Verlag). K jeho najznámejším patria: *Archeologické pamiatky topolčianskeho múzea* (Nitra 1985), *Archeoenviromentálne štúdie prehistorickej krajiny* (Nitra 2003), *The Prehistoric Multicultural Settlement of Hajná Nová Ves (Slovakia): Cultural-historical, settlement-archaeological and archaeo-environmental contexts in Western Carpathia at the end of the early prehistoric and in the late prehistoric periods* (Oxford 2013), *The World behind the World: Intercultural Processes of European Civilization* (Berlín 2020) a ďalšie.

Kronika jeho odborného života nemôže opomenúť záujem o regionálnu históriu a vývoj osídlenia Ponitria. Túto problematiku redigoval v regionálnych monografiách *Topolčany* (1997), *Partizánske* (2000), *Klátova Nová Ves* (2007), *Topolčany* (2010) a tiež, ako jeden zo zostavovateľov v monografii z edície *Staré Slovensko: Dejiny Slovenska od praveku po vrcholný stredovek 1, Archeológia ako historická veda* (2013).

Zdôrazniť je vhodné aj jeho redakčnú prácu v rokoch 2002 – 2012, keď bol hlavným editorom spoločného časopisu Katedier histórie, archeológie a muzeológie *Studia historica Nitriensia* na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Egon Wiedermann bol poctený viacerými oceneniami za originálne vedecké a odborné publikácie evidované v medzinárodných databázach

His specialization was reflected also in all the obtained science grants in which he was the principal investigator or a member of the investigating team. The key projects included the *Transekt krajinou. Výskum štruktúry prehistorického osídlenia v mikroregióne* (2001 – 2003), *Prehistorické polykultúrne sídlisko Hajná Nová Ves* (2004 – 2006), *ynergia krajiny a využívanie (Land use) stredodunajskej zeme od dávnoveku* (2008 – 2010), *Krajina a kultúra Západných Karpát v koevolučnom procese* (2013 – 2015) and *Z pontských stepi na západ – ku Karpatom a Dunaju* (2017 – 2019).

He published the results of his research in the periodical AVANS – Archaeological Excavations and Finds in Slovakia. He published his studies in numerous domestic as well as foreign scientific collections and journals registered in WoS/SCOPUS (Študijné zvesti AÚ SAV, Slovenská archeológia, Studia Historica Nitriensia, Acta Nitriensiae).

His important scholarly works include monographs in domestic and international publishing houses (VEDA, British Archaeological Reports, Peter Lang Verlag). Among the best works are: *Archeologické pamiatky topolčianskeho múzea* (Nitra 1985), *Archeoenviromentálne štúdie prehistorickej krajiny* (Nitra 2003), *The Prehistoric Multicultural Settlement of Hajná Nová Ves (Slovakia): Cultural-historical, settlement-archaeological and archaeo-environmental contexts in Western Carpathia at the end of the early prehistoric and in the late prehistoric periods* (Oxford 2013), *The World behind the World: Intercultural Processes of European Civilization* (Berlin 2020) and others.

The chronicles of his professional life cannot omit his interest in regional history and the evolution of settlement in Ponitrie. He edited this topic in regional monographs – *Topolčany* (1997), *Klátova Nová Ves* (2007), *Topolčany* (2010) and also as one of the compilers in the monograph from the edition called *Staré Slovensko: Dejiny Slovenska od praveku po vrcholný stredovek 1, Archeológia ako historická veda* (2013).

We should also emphasize his editorial work in the years 2002 – 2012 when he was the editor in chief in the common journal of the History, Archaeology and Museology departments *Studia Historica Nitriensia* at the Faculty of Arts of the Constantine the Philosopher University in Nitra.

a za medzinárodne akceptovanú publikačnú činnosť. Počas svojho vedeckého a pedagogického pôsobenia bol členom viacerých vedeckých a odborných rád, ako aj komisií doma aj v zahraničí.

Na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prednášal na Katedre archeológie a Katedre muzeológie, na ktorej v rokoch 2006 až 2017 pôsobil ako vedúci zamestnanec. Viedol početné bakalárske, magisterské a dizertačné práce. Pôsobil ako garant vedecko-pedagogických postupov a študijných programov na UKF vo všetkých stupňoch (inauguroval jedného profesora a habilitoval štyroch docentov).

Svojim pôsobením, nielen odborným, ale aj ľudským, ovplyvnil množstvo študentov, dnes už kolegov a priateľov. Jeho vedecký odkaz, rovnako ako jeho štúdie nie sú iba o materiálnej kultúre/nálezoch. V ich pomyselnej filozofickej nadstavbe je vyjadrená myšlienka existencie života ako najvyššej hodnoty. To prezentuje svojím naplneným životom, ujasnenými názormi i všedným správaním aj sám jubilant.

Prirodzená symbióza človeka a prírody je dar, cesta, poslanie. Presne taká je aj cesta Egona Wiedermanna. Jeho nekonvenčný prístup, nenútená múdrosť a vecný nadhľad podnietili dlhé hodiny spoločného diskutovania o daniach okolo nás. Netajíme sa tým, že jeho ľudská a profesionálna existencia zanechala stopy (nielen) v našich životoch.

Ďakujeme.

A pokračuj vo svojej ceste, Egon „v hore strom“.

Stanislava Bönde Gogová

Jozef Vladár

Egon Wiedermann has been honoured with multiple awards for original scientific and scholarly publications recorded in international databases and for his internationally accepted publishing activity. In the course of his scientific and pedagogical work, he was a member of several scientific boards as well as committees at home and abroad.

At the Faculty of Arts of the Constantine the Philosopher University in Nitra, he gave lectures at the Department of Archaeology and Department of Museology, where he worked as Head of Department from 2006 to 2017. He was a consultant for numerous bachelor works, diploma works and dissertations. He was a guarantor for scientific-pedagogical procedures and study programmes at CPU at all levels (he inaugurated one professor and habilitated four associate professors).

He has influenced many students, now colleagues and friends, with his attitude – not only professional but also personal. His scientific legacy as well as his studies are not only about material culture or discoveries. In their imaginary philosophical superstructure, there is the idea of the existence of life as the highest value. He presents this idea with his fulfilled life, clear opinions and everyday behaviour.

The natural symbiosis of man and nature is a gift, a journey, a mission. This exactly is the journey of Egon Wiedermann. His unconventional attitude, natural wisdom and rational views have started long hours of common disputes about the things happening around us. We openly admit that his human and professional existence has left traces (not only) in our lives.

Thank you.

And continue your journey, Egon, “a tree in the forest”.

Stanislava Bönde Gogová

Jozef Vladár